

Kalendarium

z życia Henryka Sienkiewicza

5 V 1846

W Woli Okrzejskiej na Podlasiu urodził się Henryk Sienkiewicz.

1858

Sienkiewicz został przyjęty do Gimnazjum Realnego w Warszawie, mieszczącego się w Patacu Kazimierzowskim.

1862-1864

Nauka w Gimnazjum II w Patacu Staszica.

1865

Pisarz ukończył siódmą klasę i zrezygnował z dalszej nauki.

1865-1866

Sienkiewicz objął posadę guwernera u państwa Wejherów w Poświętnem.

14-15 IV 1866

Sienkiewicz zdał maturę.

25 X 1866

Pozytywnie zdał egzaminy do Szkoły Głównej, rozpoczął najpierw naukę na wydziale prawnym, później na lekarskim.

II 1867

Przeniósł się na wydział filologiczno-historyczny.

1867

„Sielanka młodości” – pierwszy utwór w formie wierszowanej.

18 IV 1868

Debiut dziennikarski w „Przeglądzie Tygodniowym”. Pod pseudonimem „Litwos” drukował felietony w prasie warszawskiej.

1871

Sienkiewicz opuścił uczelnię bez zaliczenia egzaminów końcowych.

1872

Rozpoczyna współpracę z dwutygodnikiem „Wieniec”, gdzie zadebiutował powieścią „Na marne”. Pierwsze wydanie książkowe cyklu „Humoreski z teki Worszytty”.

1873

Pisze felietony w „Niwie” zatytułowane „Sprawy bieżące”, praca w „Gazecie Polskiej” – cykl felietonów „Bez tytułu”.

1873

Pierwsza podróż zagraniczna do Wiednia.

1874

Zaręczyny z Marią Kellerówną, zerwane w listopadzie tego roku. Wraz z Julianem Ochorowiczem i Mścistawem

Godlewskim zakupił "Niwę", w której prowadził dział literacki.

1875

Publikuje nowelę „Stary stuga” i pisze felietony z cyklu „Chwila Obecna” w „Gazecie Polskiej” oraz recenzje teatralne na łamach „Niwy”.

19 II 1876

Wyjeżdża do Stanów Zjednoczonych.

1876

Powstaje nowela „Hania”.

VI 1876 - jesień 1877

Pobył w Anaheim.

1876-1878

Powstają „Listy z podróży” – cykl felietonów.

1877

Powstają nowele „Szkice węglem” i „Selim Mirza”.

8 IX 1877

W kalifornijskim dzienniku „Daily Evening Post” opublikował artykuł „Poland and Russia”.

1878

Powstaje „Komedia z pomytek” – nowela.

1878-1879

Roczny pobyt we Francji, w Paryżu.

1879

Powstają nowele: „Janko Muzykant”, „Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela”, „Jamiot”, „Przez stepy”.

IX 1879

W Wenecji zawarł znajomość z Marią Szetkiewiczówną i jej siostrą, Jadwigą.

1879

Powrót do Warszawy z czteroletniej podróży po świecie, kolejna podróż tym razem do Lwowa i Tarnopola.

1880

Odczyty o Ameryce.

1880

Powstają nowele: „Sachem”, „Wspomnienia z Maripozy”, „Za chlebem”, „Niewola tatarska”, „Orso”, „W krainie złota”.

18 VIII 1881

Ślub z Marią Szetkiewiczówną w kościele Zgromadzenia Panien Kanoniczek przy Placu Teatralnym.

1882

Powstają nowele: „Bartek Zwycięzca” i „Latarnik” oraz dramat „Na jedną kartę”.

15 VII 1882

Narodziny pierwszego syna, Henryka Józefa.

1882-1887

Sienkiewicz obejmuje stanowisko redaktora naczelnego „Stowa”.

1882

Sienkiewicz zostaje jednym z założycieli Kasy im. Mianowskiego.

13 XII 1883

Narodziny córki Jadwigi.

I 1884

Choroba żony, wyjazd na konsultacje lekarskie z żoną w okolice Monaco, później do Francji, wyjazdy do różnych uzdrowisk europejskich w celu ratowania jej zdrowia.

1884

Powstają „Ogniem i mieczem” – powieść historyczna, „Sabatowa bajka” – nowela.

1884-1885

Pobył w uzdrowiskach zachodniej Europy w związku z chorobą żony.

19 X 1885

Śmierć żony, Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej.

1886

Podróż do Konstantynopola, Aten, Bułgarii, Rumunii i południowych Włoch.

1886

Powstaje powieść historyczna „Potop” drukowana w odcinkach.

1887

Powrót do kraju.

1887

Obejmuje prowadzenie działu literacko-artystycznego w czasopiśmie „Stowo”.

1887-1888

W „Stowie” ukazują się w odcinkach powieść historyczna „Pan Wołodyjowski”.

1888

Dar pieniężny (15 tysięcy rubli) od nieznanego wielbiciela z dedykacją: Michał Wołodyjowski Henrykowi Sienkiewiczowi. Całą kwotę przeznaczył na fundusz imienia M. Sienkiewiczowej dla artystów zagrożonych gruźlicą.

Wiosna 1888

Sienkiewicz oświadczył się młodszej o 18 lat kuzynce Marii Babskiej. Oświadczenie później zerwał.

1888

Podróż do Hiszpanii.

1889

Utworzenie w Akademii Umiejętności w Krakowie funduszu stypendialnego im. Marii Sienkiewiczowej przeznaczonego dla literatów i artystów zagrożonych gruźlicą (otrzymali je m.in.: Maria Konopnicka, Stanisław Wyspiański, Kazimierz Tetmajer).

VII 1890

Sienkiewicz zainicjował wraz z Matejką sprowadzenie zwłok A. Mickiewicza na Wawel.

1890

Podróż do Afryki (Egipt, Zanzibar, Bagamojo).

1890

Powstaje nowela „Lux in tenebris lucet” („Światło świeci w ciemności”).

1891

Powstaje „Bez dogmatu” – powieść współczesna.

1892

Powstaje cykl felietonów „Listy z Afryki” oraz nowele: „Pójdźmy za Nim” i „U źródła”.

1892-1893

Burzliwe małżeństwo z 18-letnią Marią (Marynuzką) Włodkowiczówną.

1893

Powstaje nowela „Organista z Ponikty”.

1894

Powstają nowele: „Legendy żeglarskie”, „Na Olimpie” i „Bądź błogostawion”.

1895

Artykuł o Bismarcku w berlińskim czasopiśmie „Gegenwart”.

1895

Powstaje „Rodzina Potanieckich” – powieść współczesna.

1896

Powstają „Quo vadis” – powieść historyczna i „Na jasnym brzegu” – nowela.

1896

Unieważnienie małżeństwa.

1897

Inicjatywa wzniesienia w Warszawie pomnika Adama Mickiewicza w stulecie urodzin poety (odstąpienie 24 XII 1898 r.)

1897-1900

W „Tygodniku Ilustrowanym” druk kolejnych odcinków „Krzyżaków”.

16 IX 1899

Poznaję Marię Radziejewską.

1899-1900

Zostaje prezesem warszawskiej Kasy Literackiej.

1900

25-lecie pracy twórczej. Ze składek społeczeństwa zakupiono i przekazano w darze pisarzowi majątek Obłęgorek.

1900

Tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

1901

Publikacja odezwy w obronie dzieci wrzesińskich.

1902

Honorowe obywatelstwo miasta Lwowa oraz Medal miasta Lwowa.

1904

Order Legii Honorowej przyznany przez rząd francuski.

5 V 1904

Ślub z Marią Babską.

1904

Publikuje anonimowy „List otwarty Polaka do ministra rosyjskiego”.

1905 – 1907

Przewodniczy Radzie Nadzorczej Polskiej Macierzy Szkolniczej.

10 XII 1905

Henryk Sienkiewicz zostaje laureatem Nagrody Nobla – za powieść „Quo vadis”.

1906

List otwarty do cesarza Wilhelma II – protest przeciw polityce pruskiej wobec Polaków.

1906

Powstaje nowela „Diokles”.

1908

Organizuje międzynarodową ankietę „Prusse et Pologne”.

1908

Powstają: „Na polu chwaty” – powieść historyczna, „Dwie tąki” – zbiór nowel, oraz nowele: „Wesele”, „Sąd Ozyrysa”.

1909

Powstają nowele: „Jako się P. Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnowie zbudował” i „Ptomyk”.

1909

Testament von Olszewskiego – Niemca spod Legnicy, który pod wpływem powieści Sienkiewicza postanowił powrócić do polskości.

1910

Powstają „Wirry” – powieść polityczna. W „Kurierze Warszawskim” rozpoczęto druk powieści dla młodzieży „W pustyni i w puszczy”.

1912

Powstaje nowela „Z dawnych dziejów”.

1 VIII 1914

Wybuch I wojny światowej. Pisarz wyjeżdża z rodziną do Szwajcarii.

1915

Organizuje w Vevey przy współudziale m.in. Ignacego Jana Paderewskiego Komitet Centralny Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce.

1916

Powstają „Legiony” – nieukończona powieść dla młodzieży i „Wspomnienia” – ostatni utwór autora opublikowany po śmierci.

1916

Nagroda Fundacji Erazma i Anny Jerzmanowskich
przyznana przez Polską Akademię Umiejętności.

15 XI 1916

Śmierć pisarza w Vevey w Szwajcarii. Pogrzeb pisarza stał się
manifestacją patriotyczną.

27 X 1924

Sprowadzenie prochów Sienkiewicza do Warszawy i złożenie
ich w podziemiach Katedry św. Jana w Warszawie.